

RADOVI, br. 27, Zagreb, 1994., 404 str.

Dvadesetisedmi broj časopisa »Radovi«, godišnjaka Zavoda za hrvatsku povijest Filozofskog fakulteta, posvećen je istaknutom hrvatskom povjesničaru dr. Josipu Lučiću (1924.–1994.), koji je uz ostalo, bio i glavni urednik »Radova«. Broj započinje tekstem uredništva koji detaljno opisuje znanstveni opus dr. Lučića i bibliografijom svih Lučićevih djela koju je temeljito sastavila Zdenka Janeković-Roemer.

Za ovaj broj rasprave su pripremili: Ivo Goldstein »Povezanost hrvatskih zemalja u ranom srednjem vijeku i lokacija bitke na Gvozdu 1097. godine«, Mladen Ančić »Cistercitska opatija u Topuskom do pretvaranja u Komendu«, Lovorka Čoralić »Bratovština slavenskih doseljenika Sv. Jurja i Tripuna u Veneciji«, pokojni Ivan Lučić »Dubrovčani i Hasan paša Predojević«, Neven Budak »Rudnik u Rudama kraj Samobora od XV. do kraja XVI. stoljeća«, Ivan Jurišić »Ekskorporacije u Banskoj krajini od 1784. do 1800.«, Štefanija Popović »Gospoštija Škarićevo«, Ljerka Racko »Pozadina sukoba oko isticanja srpske zastave u Hrvatskoj na prijelazu iz XIX. u XX. stoljeće«, Mario Strecha »...mi smo Hrvati i katolici« i Suzana Leček »Seljačko domaćinstvo i ekonomija: novi modeli historijskog istraživanja«.

Velik dio prostora posvećen je i prilogima koji se bave poviješću Siska: Neven Budak »Sisak u ranom srednjem vijeku«, Igor Karaman »Sisak kao trgovinsko-prometno središte u XVIII.–XIX. stoljeću«, Filip Potrebica »Sisak za revolucije 1848. godine«, Ivica Golec »Gospodarsko-politička i kulturna djelatnost Franje Lovrića«, Agneza Szabo »Sudjelovanje građana Siska u središnjim institucijama Hrvatske u Zagrebu 1860.–1873.«, Dragutin Pavličević »Uloga Siska u doba istočne krize i bosanskog ustanka 1875.–78.«, Božena Vranješ-Šoljan »Demografske značajke grada Siska na prijelazu stoljeća«, Branka Boban »Rezultati dosadašnjih istraživanja o Antunu i Stjepanu Radiću« i Mira Kolar-Dimitrijević »Društveno-ekonomski razvoj Siska 1919.–1941.«.

Vrijednosti »Radova« pridonijele su i poticajne diskusije poznatih hrvatskih istraživača Dubravka Lovrenovića »Srednjovjekovna Europa, definiranje pojmova, utvrđivanje sadržaja, omeđivanje prostora«, Ive Goldsteina »Hrvatska povijest između Istoka i Zapada« i Nikše Stančića »Hrvatska između srednje i jugoistočne Europe u 19. stoljeću«. Sigurno je da te diskusije po svojem sadržaju upućuju na raspravu o aktualnim historijskim temama.

Korisnu građu priredili su Ivan Jurišić – »Joseph Friedrich princ od Hildburghausena i preustroj Karlovačkog generalata 1737–1749«, Damir Agičić – »Iz korespondencije Antuna Radića« i Miroslav Brandt – »Povijesno mjesto deklaracije o imenu i položaju hrvatskoga književnog jezika iz 1967. godine«.

U rubrici »Rezultati historiografije« predstavljen je pregledni rad mlade hrvatske povjesničarke Lovorke Čoralić »Eros, grijeh i zločin«. Osim toga, »Radovi« objavljuju i razne prikaze djela iz domaće i svjetske historiografije, a u časopisu se nalazi i prigodan članak dr. Dragutina Pavličevića koji je napisan u povodu 80. obljetnice života poznatog hrvatskoga znanstvenika Miroslava Brandta. Na kraju, »Radovi« donose i pet članaka posvećenih znamenitim povjesničarima koji su umrli tijekom 1994. godine: Ljubi Bobanu (rod. 1933.), Ivanu Očaku (rod. 1920.), Bogdanu Krizmanu (rod. 1913.), Ivanu Beucu (rod. 1918.), te poljskom povjesničaru Janu Waclavu Felczaku (1916.–1993.).

Sve u svemu, »Radovi« slijede tradiciju ozbiljnoga znanstvenog časopisa koji objavljuje članke iz različitih područja povijesti u vremenskom rasponu od srednjeg vijeka do najnovije prošlosti. Kao takvi mogu poslužiti svim čitateljima da prošire svoja znanja o povijesnoj zbilji.

Stjepan Matković